

Persbericht
Luxemburg, 21 april 2021

Het gebruik van EU-ruimtevaartdiensten moet verder worden gestimuleerd

Volgens een speciaal verslag dat de Europese Rekenkamer (ERK) vandaag publiceert, heeft de Europese Unie niet genoeg gedaan om het volledige potentieel van haar ruimtevaartprogramma's te benutten. Hoewel met name de satellietprogramma's Galileo en Copernicus waardevolle diensten en gegevens leveren, zijn er meer inspanningen nodig om optimaal gebruik te maken van de aanzienlijke investeringen (tot dusver ongeveer 18 miljard EUR) en om de voordelen van deze programma's voor burgers en de economie te maximaliseren. Voor een efficiënte ondersteuning van het gebruik van de diensten zijn volgens de auditors een alomvattende strategie en gerichtere acties vereist en moet beter gebruik worden gemaakt van het regelgevingskader.

De EU beschikt momenteel over drie ruimtevaartprogramma's; twee daarvan zijn goed voor het leeuwendeel van de investeringen: Copernicus, dat gegevens levert van aardobservatiesatellieten, en Galileo, een wereldwijd satellietnavigatie- en plaatsbepalingssysteem. De EU heeft tot eind 2020 18,3 miljard EUR uitgegeven aan haar ruimtevaartprogramma's. Voor de periode 2021-2027 heeft zij meer dan 14 miljard EUR geoordeeld. In haar Ruimtestrategie van 2016 streefde de Europese Commissie ernaar om de economische en maatschappelijke voordelen van de Europese ruimtevaartprogramma's te maximaliseren. Er werd echter niet in vastgesteld om welke voordelen het ging. Evenmin werden in de strategie duidelijke streefdoelen en tijdspaden vastgesteld die aangegeven wat moet worden bereikt en wanneer.

“Technologisch gezien is de EU erin geslaagd een wereldspeler te worden op het gebied van aardobservatie- en navigatiediensten vanuit de ruimte. De EU heeft echter geen alomvattende aanpak ter ondersteuning van het gebruik van haar ruimtevaartdiensten om de aanzienlijke overheidsinvesteringen die zijn gedaan ten volle te benutten”, aldus Mihails Kozlovs, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor het verslag. “Aangezien de meeste maatregelen voor de periode 2021-2027 nog moeten worden gelanceerd, hopen wij dat onze

Dit persbericht is bedoeld om de kernboodschap weer te geven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is te vinden op eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

controle de aanzet zal geven tot een nieuwe reeks acties waarmee de EU op efficiënte wijze kan worden geholpen om deze waardevolle activa ten volle te benutten.”

De EU-auditors troffen een aantal tekortkomingen aan bij de aanpak van de Commissie inzake de beoordeling van de omvang van de potentiële voordelen. Als gevolg daarvan zijn de economische impact op groei en werkgelegenheid en de daadwerkelijke totale voordelen van de programma's niet bekend en zijn deze mogelijk over- of onderschat.

De auditors merken op dat het Galileo-programma al acht jaar vertraging had opgelopen ten opzichte van de oorspronkelijke plannen toen de diensten in 2016 van start gingen. Niettemin is de laatste tijd goede vooruitgang geboekt met de invoering van Galileo-compatibele ontvangers, waardoor het gebruik hiervan in relevante marktsegmenten mogelijk wordt gemaakt. Voorbeelden hiervan zijn smartphones of toepassingen in motorvoertuigen. De marktpenetratie van het eerste wereldwijde satellitnavigatiesysteem — het Amerikaanse GPS — is echter nog steeds sterk en het zal tijd kosten voordat gebruikers Galileo-diensten op grotere schaal gaan gebruiken. Deze situatie wordt nog verergerd door herhaaldelijke vertragingen: hoewel Galileo over functionaliteiten beschikt die andere systemen niet kunnen bieden, zijn deze functionaliteiten nog niet volledig beschikbaar.

Ook constateerden de auditors dat verschillende belangrijke acties ter bevordering van het gebruik van Copernicus-gegevens in de hele EU onvoldoende doelgericht waren of dat zij niet de gehoopte toename van het gebruik hadden opgeleverd. Willen de toepassingen volledig effect sorteren, dan moeten deze niet alleen in de ruimtevaartsector maar ook breder worden gebruikt. Zij worden echter nog steeds voornamelijk door deskundigen en wetenschappers gebruikt. De toegang tot Copernicus-gegevens is verbeterd, maar wordt nog steeds beschikbaar gesteld op te veel verschillende platforms, en er is nog steeds geen langetermijnvisie voor een efficiënte toegang tot de gegevens.

In haar Ruimtestrategie voor Europa van 2016 heeft de Commissie zich er ook toe verbonden regelgevingsmaatregelen te nemen om het gebruik van ruimtevaartoplossingen aan te moedigen. Toch is er weinig actie ondernomen om na te gaan welke regelgevings- of administratieve belemmeringen er zijn voor het gebruik van ruimtevaartdiensten. De Commissie heeft het potentieel om deze diensten in EU-wetgeving of -normen te bevorderen slechts ten dele benut en er blijven aanzienlijke lacunes bestaan bij de bevordering van het gebruik van EU-ruimtevaartprogramma's in EU-wetgeving of internationale normen, zo waarschuwen de auditors. Op veel relevante gebieden, zoals wegvervoer en logistiek, autonome auto's en drones, is de regelgeving in het beste geval onvolledig, en ontbreekt deze in het slechtste geval helemaal.

Achtergrondinformatie

De Europese Commissie, het Europees Ruimteagentschap (ESA) en verschillende andere EU- en niet-EU-entiteiten beheren de EU-ruimtevaartprogramma's in samenwerking met de lidstaten.

De EU beschikt momenteel over drie vlaggenschipprogramma's voor ruimtevaart: Copernicus, het grootste programma voor aardobservatie ter wereld; Galileo, Europa's wereldwijde satellitnavigatiesysteem (Global Navigation Satellite System, GNSS) en Egnos, het Europees overlaysysteem voor geostationaire navigatie. Gelet op het zeer specifieke toepassingsgebied en beperkte financiële belang van Egnos is dit systeem in deze controle buiten beschouwing gelaten.

Speciaal verslag nr. 07/2021: "EU-ruimtevaartprogramma's Galileo en Copernicus: diensten zijn gestart, maar gebruikmaking ervan moet verder worden gestimuleerd" is momenteel in het

Engels beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu). Andere EU-talen volgen binnenkort.

Vorig jaar publiceerde de ERK een verslag over [de gebruikmaking van nieuwe beeldtechnologieën voor de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid](#).

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsmede aan andere geïnteresseerde partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. De overgrote meerderheid van de aanbevelingen in de verslagen wordt in de praktijk omgezet.

Perscontact

Persdienst van de ERK: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu — M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — M: (+ 352) 691 553 547